

О. О. Самойленко, магістрант
Миколаївського національного
університету ім. В. О. Сухомлинського

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНЬОГО WEB-ПОРТАЛУ В ЗАКЛАДАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті описано методику використання освітнього Web-порталу в закладах післядипломної педагогічної освіти. Обґрунтовано необхідність використання освітнього Web-порталу в умовах кардинальних змін сучасних реалій. Виділено основні можливості освітнього Web-порталу. Виокремлено основні функції Web-порталу та надано їх характеристику. Описано методику використання освітнього Web-порталу в закладах післядипломної педагогічної освіти.

Ключові слова: Web-портал, навчальний портал, якісна освіта, Web-орієнтоване середовище.

Аннотация. В статье описана методика использования образовательного Web-портала в учреждениях последипломного педагогического образования. Обоснована необходимость использования образовательного Web-портала в условиях кардинальных изменений современных реалий. Выделены основные возможности образовательного Web-портала. Выделены основные функции Web-портала и предоставлены их характеристику. Описана методика использования образовательного Web-портала в учреждениях последипломного педагогического образования.

Ключевые слова: Web-портал, учебный портал, качественное образование, Web-ориентированная среда.

Annotation. The article describes the technique of the Web-portal of educational institutions in Postgraduate Education. The necessity of educational Web-portal in radical changes of modern realities. The main features of educational Web-portal. Singles out key features of Web-portal and provided their characteristics. The technique of Web-portal of educational institutions in Postgraduate Education.

Keywords: Web-portal, learning portal, quality education, Web-oriented environment.

Актуальність. Удосконалення існуючих та розробка нових підходів до збору, обробки й розповсюдження інформації є невід'ємною частиною процесу розвитку інформаційних технологій та інформаційних систем (ІС). Необхідність такого вдосконалення багато в чому обумовлена безперервним зростанням кількості електронних документів та їх доступності, що поряд зі слабкою структурованістю інформаційних фондів ускладнює управління інформацією й роботу її користувачів. Наявні підходи

до роботи з інформацією є недостатньо ефективними. Усвідомлюючи необхідність використання декількох навчальних середовищ, враховуючи певну специфіку курсу, що вивчається, портал покликаний спрямувати роботу слухача у потрібному напрямку [6].

У Національній доктрині розвитку освіти вказується на пріоритетність впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують підготовку й перепідготовку кадрів у інформаційному суспільстві. Післядипломна педагогічна освіта повинна розвиватись в реаліях і перспективах інформаційної динаміки та умовах самостійного наукового пізнання, самоосвіти й самореалізації [5].

Перед закладами післядипломної педагогічної освіти стоїть актуальна проблема - модернізація системи підвищення кваліфікації вчителів. Безперервна освіта покликана забезпечувати зростання особистості фахівця такими методами й формами навчання, щоб розвинути у нього сучасне творче ставлення до професійної діяльності.

Але основна проблема полягає в недостатньому упорядкуванні й систематизації інформації щодо існуючих потреб. Подолати таку проблему може створення освітнього Web-порталу, застосування якого в традиційній системі безперервної освіти надасть можливість засвоювати інформацію вдвічі швидше й краще.

Дослідження можливостей впливу Web-порталу на якість підвищення кваліфікації у закладах післядипломної освіти поставило перед нами наступні **завдання:**

- вивчення досвіду впровадження освітнього Web-порталу у післядипломну освіту;
- виділити основні можливості й функції освітнього Web-порталу;
- розробити методiku використання освітнього Web-порталу слухачам у закладах післядипломної освіти й надати їм характеристику.

Мета статті: розглянути методику використання освітнього Web-порталу в закладах післядипломної педагогічної освіти. Виділити основні можливості освітнього Web-порталу і виокремити основні його функції та надати їх характеристику. Описати методику використання освітнього Web-порталу в закладах післядипломної педагогічної освіти.

Нормативна база. Про доцільність використання навчального порталу свідчать початкові концептуальні положення щодо мети, змісту й організації дистанційного навчання, що ґрунтуються на Законах України "Про освіту"[2], "Про вищу освіту"[3], постанові Верховної Ради України "Про затвердження задач Національної програми інформатизації на 2010-2012 роки"[5], Указу Президента України "Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет і забезпеченню широкого доступу до цієї мережі в Україні" [8], в яких наголошується необхідність підвищення перепідготовки фахівців шляхом упровадження в освітній процес нових форм навчання, що відповідають тенденції розвитку інформаційного суспільства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування віртуального навчального простору покликане прагненням поєднати існуючий педагогічний досвід з новими інформаційними технологіями. Ключову роль у процесі такого поєднання відіграють Web-орієнтоване навчальне середовище та технології мережевого навчання Internet. Web-орієнтоване навчальне середовище – це віртуальне інформаційно-наповнене навчальним матеріалом середовище, доступ до якого здійснюється через мережу Internet [6].

Інтернет є системою об'єднаних комп'ютерних мереж глобального суспільства, що в наш час покриває практично всю поверхню земної кулі. Мережі Internet мають необхідний технологічний базис доступу до Web-орієнтованих навчальних ресурсів і достатній рівень розподіленості й інтерактивності [4].

Web-портал є програмною системою, що покликана забезпечити уніфікований доступ до інформації, яка зберігає безліч різномірних

інформаційних джерел. Web-портал структурує інформацію та надає засоби для її пошуку.

Освітній Web-портал – це платформа, що містить упорядковану й систематизовану навчальну інформацію, доступ до якої здійснюється через мережі Internet.

Портал включає в себе дистанційні етапи навчання, в яких розміщені матеріали з фахових дисциплін. З метою забезпечення зворотного зв'язку на порталі також розміщується форум для обговорення певних проблемних тем, електронна пошта, блог кожного тьютора, чат для оперативного спілкування, вебінар для проведення онлайн-семінарів, веб-конференцій тощо.

Внаслідок вивчення можливостей навчального порталу можна зробити висновок, що його використання у післядипломній педагогічній освіті надає:

- універсальність технологічних процесів створення, зберігання й використання навчально-методичних ресурсів, що забезпечують ведення навчального процесу через Інтернет;
- єдині каталоги інформаційних ресурсів і спеціальностей, що пропонуються через середовище мережевого навчання;
- постійне поповнення ресурсної бази [1].

До основних функцій освітнього Web-порталу можна віднести наступні:

1. Повнота, адресна й продумана інформація. Інтернет-ресурс є можливістю надати найбільш повну, адресну, продуману й оперативну інформацію.

2. Обмеженість аудиторії (цільова аудиторія). Освітній Web-портал привертає тільки обмежену (цільову) аудиторію. Під цільовою аудиторією мається на увазі та група слухачів, яка проходять певний дистанційний етап підвищення кваліфікації.

3. Доступність. Для кожного слухача, який зареєстрований на порталі, інформація є доступною, якщо є доступ до комп'ютера й мережі Інтернет. Портал також має своєрідний майданчик для консультування. Це електронна пошта, блог, чат, форум.

4. Оперативність оновлення інформації. Портал дає можливість швидко змінювати й оновлювати інформацію, публікувати новини, проводити різні конкурси, спілкування між учасниками дистанційного етапу підвищення кваліфікації та тьютерами.

5. Зберігання інформації. Навчальний портал - це сховище інформації. Його можна використовувати як засіб для зберігання різного типу інформації. Це може бути інформація навчального характеру, результати контролю й аналізу роботи слухачів тощо.

Ідея роботи порталу — створення й представлення найбільшої маси сервісів, що допомогли б слухачам дистанційного етапу отримати якісні знання. Портал можна розглядати як сайт, що пропонує різні інтерактивні сервіси, які працюють у рамках єдиного сайту. Портали представляють інформацію з різних джерел або тем об'єднаним способом, а також називають навігаційними сайтами.

Керують роботою порталу адміністратор і тьютери. Кожним дистанційним етапом управляє один викладач, який оновлює інформацію зі свого курсу, удосконалює навчальний матеріал.

Для того, щоб потрапити до навчального порталу, кожному студенту необхідно створити свій аккаунт, що передбачає паралельну реєстрацію на форумі й чаті.

Після реєстрації на порталі слухач починає опрацьовувати інформацію, надану окремо по кожному дистанційному етапі. Після опрацювання інформації слухач може перевірити й проаналізувати якість отриманих знань за допомогою тестування чи анкетування. За необхідності слухачі можуть отримати консультацію з конкретного курсу, надіславши текстове повідомлення своєму тьютеру електронною поштою або створивши відповідну тему у форумі.

У процесі опанування навчальним матеріалом студентам пропонується робота у форумі, де можна залишити питання й коментарі.

Дуже зручним методом донесення навчального матеріалу, що включає також перевірку знань є чат-, та відеоконференції.

Чат-конференція використовується для дискусій, обговорення проблемних питань та проблемних тем. Також чат-конференцію можна використовувати з метою короткої звітності про виконану роботу, наприклад, виконане індивідуальне чи домашнє завдання, та з метою надання групових й індивідуальних консультацій.

Відеоконференція забезпечує одночасно двосторонню передачу, обробку, перетворення й подання інтерактивної інформації на відстань в реальному режимі часу. Відеоконференції можна використовувати для трансляції очних конференцій, відкритих занять, виконання лабораторних робіт та демонстраційного експерименту. Також в процесі їх проведення можна демонструвати макети, плакати тощо.

До різновидів відеоконференції можна віднести вебіари й спільне використання екрану комп'ютера. Вебіари є особливим типом вебконференцій. Вони використовуються переважно для донесення навчального матеріалу, тому, що в цій системі мінімізовано зворотній зв'язок від аудиторії. Як правило, зворотній зв'язок відбувається через чат, в якому студенти можуть задати питання викладачеві в процесі й після закінчення вебінару. Вебіари дозволяють проводити онлайн-презентації, одночасно працювати с документами й додатками, синхронно переглядати сайти, відеофайли й зображення. Такі технології застосовують для онлайн-зустрічей і співпраці викладачів та студентів у режимі реального часу через Інтернет [1].

Спільне використання екрана комп'ютера дозволяє демонструвати все, що відбувається на робочому столі комп'ютера. Така функція дає можливість одночасно працювати над текстовими документами, презентаціями, кресленнями, схемами, структурами, графіками, таблицями, фотографіями. За допомогою такої функції можна швидко й наочно показати як працювати з

певною програмою або інтернет ресурсом. Функція також може бути дуже корисною для спільної роботи над різними проектами та наочних консультацій.

Висновки. Застосування освітнього Web-порталу є необхідним компонентом здобуття якісної освіти. Web-портали можуть містити велику кількість інформації, об'єднаної певною метою, мати розвинуту структуру, що дозволяє отримувати інформацію й консультації. Портал – це велике інформаційне сховище, що можна використовувати як засіб для зберігання різного типу інформації: інформація навчального характеру, результати контролю й аналізу роботи слухачів тощо.

Використання освітнього Web-порталу – це природний етап еволюції традиційної системи освіти від дошки з крейдою до електронної дошки й комп'ютерних навчальних систем, від книжкової бібліотеки до електронної, від звичайної аудиторії до віртуальної.

Література

1. Бацуровська І.В. Методика використання порталу у фаховій підготовці майбутніх інженерів в аграрних університетах / Бацуровська І.В. // Матеріали Міжнар. Науково-методичної конф. «Сучасний стан природничо-математичної та технологічної освіти: тенденції, перспективи». - Випуск 13. - Херсон, 2010. – С. 56-59.
2. Закон України «Про освіту» № 1024-VI ([1024-17](#)) від 19.02.2009 із змінами, внесеними від 01.06.2010. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2984-14&key=4/UMfPEGznhh.wY.ZiZcekKaHI4P.s80msh8Ie6>.
3. Закон України «Про Вищу освіту» №2984-III, із змінами від 19 січня, режим доступу: 2010 р. - Режим доступу : http://www.osvita.org.ua/pravo/law_05/
4. Кухаренко В. М. Дистанційне навчання: умови застосування. Дистанційний курс : Навчальний посібник / Кухаренко В. М. - 3-тє вид. - Харків: НТУ «ХП», «Торсінг», 2002.- 320с.
5. Постанова Верховної Ради України "Про затвердження задач Національної програми інформатизації на 2010-2012 роки". - Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article.jsessionid>.
6. Самойленко О.М. Технології організації самостійної роботи майбутніх фахівців-аграріїв на основі WEB-орієнтованого середовища : Матеріали Міжнар. конф. "Інтелектуальні системи прийняття рішень та проблеми обчислювального інтелекту" / Самойленко О. М. - Том 1. – Евпаторія : 2010. - С. 136-138.
7. Указ Президента України № 347/2002 від 17.04.02 року про Національну доктрину розвитку освіти. - Режим доступу : <http://osvita.ua/legislation/other/2827>.
8. Указ Президента України №928/2000 від 31 липня 2000 року "Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Internet і забезпеченню широкого доступу до цієї мережі в Україні".